

Mały, kieszonkowy kalendarzyk jest bardzo przydatny we wszelkich okolicznościach wymagających zapisania jakiegoś terminu, np. daty spotkania, egzaminu itp. Natomiast w domu zazwyczaj korzystamy z kalendarza ściennego lub stojącego na biurku. Jednakże znacznie wygodniejszy w użyciu jest tzw. „wieczny” kalendarz spełniający swoje zadanie przez dowolną ilość lat, nie wymagający corocznego zakupu wkładu kart, a co najważniejsze — możliwy do wykonania w domu nawet przez początkujących majsterkowiczów.

Jeden z najprostszych „wiecznych” kalendarzy to kalendarz ścienny (rys. 1) wskazujący kolejne dni miesiąca, nazwy dni tygodnia i miesięcy.

Wskazywanie przez kalendarz roku jest na ogół zbędne, gdyż nie potrzeba codziennie przypominać tej informacji.

Ogólnie rzecz biorąc, najbardziej pożądanym będzie następujący układ wskaźników kalendarza: dzień — miesiąc — dzień tygodnia, np. 31 maja — czwartek.

Układ informacyjny kalendarza może być oczywiście inny, np. 31 — czwartek — maj, jednakże jest to zupełnie nieistotne i może być dowolnie zmienione wg życzenia wykonawcy.

Kalendarz składa się z płyty czołowej z odpowiednio powycinanymi otworami, na której zmontujemy kalendarz, oraz z poszczególnych tarcz z cyframi, nazwami dni i miesięcy.

Tarcza z cyframi oznaczającymi kolejne dni miesiąca jest podwójna — na jednej osi są osadzone koncentrycznie dwie tarcze, jedna z nich podzielona jest na 10 równych części i zawiera cyfry od 0 do 9, a druga tarcza ma tylko trzy cyfry (1, 2, 3) oznaczające dziesiątki (rys. 2).

Taki układ cyfr na podwójnej tarczy umożliwia dowolne nastawianie cyfr

odpowiadających wszystkim kolejnym dniom miesiąca od 1 do 31.

Pozostałe tarcze z nazwami dni tygodnia i nazwami miesięcy są podzielone odpowiednio na 7 i 12 części.

Sposób wykonania tarcz z nazwami dni tygodnia i nazwami miesięcy przedstawiony został na rys. 3.

Natomiast rozmieszczenie tarcz na płycie czołowej kalendarza może być różne (rys. 4).

W zależności od sposobu rozmieszczenia tarcz, w płycie tej wykonuje się otwory tak, aby poszczególne napisy ukazywały się we właściwych okienkach.

Zarówno płytę czołową jak i tarcze można wykonać z blachy, sklejk, płyty spłisnionej, tektury lub z kombinacji tych materiałów.

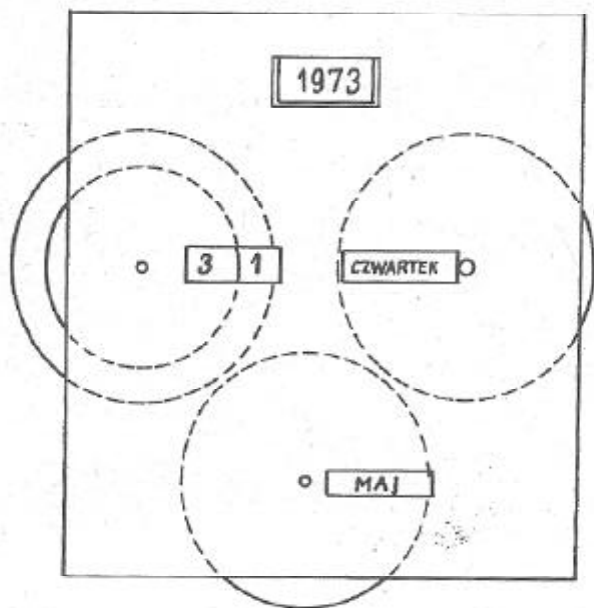
Niezależnie od naturalnego wykończenia powierzchni użytego materiału, płytę czołową można pokryć sztuczną skórą lub pomalować lakierem.

Wybór materiału zależy od możliwości wykonawczych i materiałowych majsterkowicza.

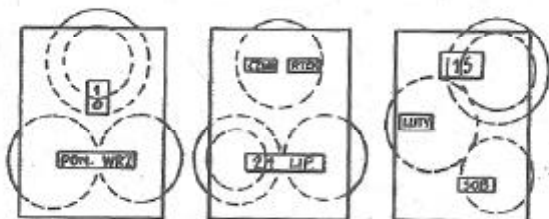
Jeżeli na płycie czołowej będziemy chcieli umieścić również informację dotyczącą roku, to można zaproponować wykonanie małej metalowej kieszonki: wewnętrznej lub zewnętrznej, w którą będzie można wsunąć pasek białego kartonu z wypisaną kolejną liczbą roku, np. tak jak na aparatach telefonicznych umieszcza się numer abonenta.

Na tarczach nakleimy kartonowe krążki z wypisanymi na nich tuszem liczbami dni i nazwami miesięcy i dni tygodnia. Napis „niedziela” może być wykonany czerwonym tuszem.

Krążki kartonowe z napisami powinny mieć średnice o 1 do 2 mm mniejsze niż średnice tarcz, co zapobieg-

Rys. 1.

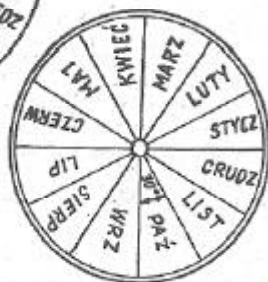
Rys. 4.

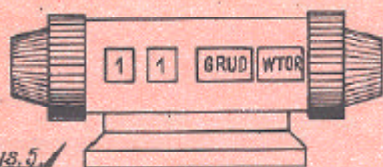
Rys. 2.

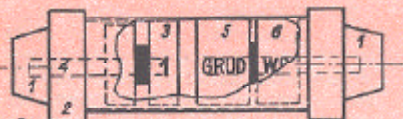
Rys. 3.

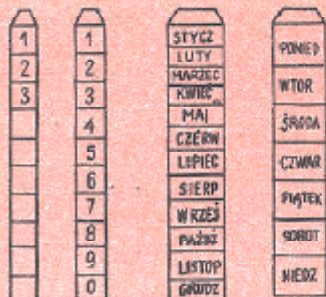
Tarcza cyfrowa podwójna

Rys. 5

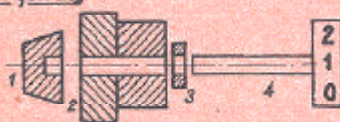

Rys. 5a

Rys. 7

- 1) Pokrętło - gałkę
- 2) Wałeczek pierwszy
- 3) Przekładka
- 4) Oś wałca drugiego
- 5) Wałeczek trzeci (wykonanie identyczne jak wałca pierwszego)
- 6) Wałeczek czwarty (wykonanie identyczne jak wałca drugiego)

Rys. 6

nie strzępieniu kartonu na krawędziach tarczy i jego brudzeniu.

Napęd tarcz można rozwiązać dwójako: albo przez pokręcanie odpowiednio przygotowanym pokrętkiem (gałką) umocowanym na przedłużeniu osi, na której umocowana jest tarcza, a znajdującym się nad płytą czołową, lub zamocować tarcze w ten sposób, aby wystawały one nieco ponad krawędzie boczne płyty czołowej, co umożliwi wtedy wygodne ich pokręcanie.

To ostatnie rozwiązanie jest prostsze i zarazem bardziej estetyczne, gdyż ponad płytę kalendarza nie wystają pokrętki tarcz.

Tarcze z płytą czołową połączymy za pomocą wkrętów M3 lub nitów aluminiowych (miedzianych) z podkładkami.

Dokonując montażu kalendarza należy uważać, aby tarcze z kartonowymi krążkami nie były zbyt mocno dociśnięte do tylnej płaszczyzny płyty czołowej, gdyż wtedy po krótkim okresie użytkowania kalendarza napisy ulegną starciu.

Jeśli płyta czołowa ma być pomalowana lakierem, to należy dokonać tego przed przymocowaniem tarcz.

Rozmiary płyty i krążków są dowolne i dokładne ich określenie zależy wyłącznie od życzenia wykonawcy.

Wykonanie kalendarza ze sklejk jest bardzo proste i nie wymaga stosowania specjalnych narzędzi.

Przy naklejaniu krążków kartonowych na tarcze, np. za pomocą kleju kazeinowego, należy zadbać o to, aby klej nie przesiąkał przez karton i nie powodował jego zabarwienia. To samo dotyczy płyt spłasnionych, które również można kleić klejem kazeinowym.

Płyta czołowa powinna mieć wieszak do zawieszenia kalendarza na ścianie. Można go sporządzić np. z cienkiego szpagatu, przewleczonego przez dwa otworki wywiercone w płycie lub nawet przez jeden większy otwór wykonany pośrodku płyty.

Inny typ kalendarza — kalendarz stojący, został przedstawiony na rys. 5.

Jest on znacznie trudniejszy do wykonania niż kalendarz ścienny, lecz zarazem bardziej efektywny.

Obudowę kalendarza stojącego stanowi rurka metalowa, przespanowa lub nawet papierowa, sklejona wielowarstwowo, z odpowiednio powycinanymi otworami na cyfry poszczególnych dni miesiąca, nazwy dni tygodnia oraz nazwy miesięcy.

Również i w tym kalendarzu można ograniczyć się tylko do wykazania kolejnych dni i nazw miesięcy, co znacznie uprości jego wykonanie.

Rurkę — obudowę kalendarza — o średnicy uzależnionej od posiadanego materiału lub formy, na której będziemy ją sklejali, wypełniają trzy lub cztery wałce luźno się w niej obracające.

Na powierzchni wałców napisane są bezpośrednio lub pośrednio — na naklejonych na wałce wstęgach papierowych — cyfry i napisy.

Na pierwszym wałcu znajdują się cyfry od 1 do 3, na drugim cyfry od 0 do 9, na trzecim — nazwy dni tygodnia i wreszcie na czwartym — nazwy miesięcy.

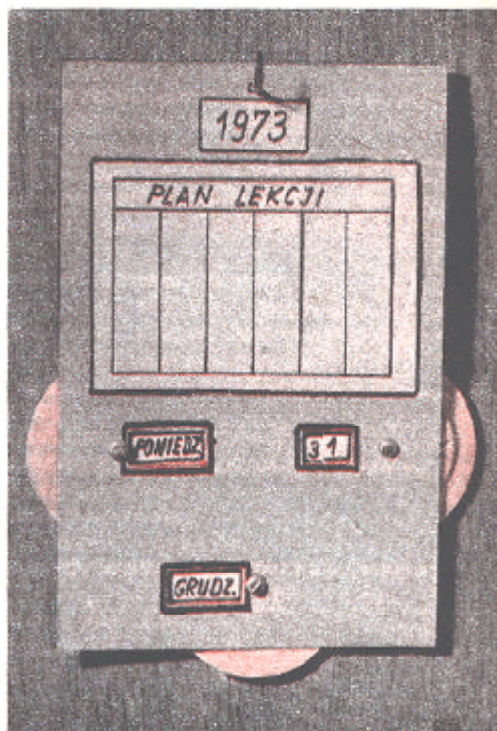
Pierwszy wałek (rys. 6) jest przewiercony poosiowo, a w otrzymanym w ten sposób otworze znajduje się oś drugiego wałka zaopatrzona od zewnątrz w odpowiednie pokrętło. W ten sposób można dowolnie pokręcać zarówno pierwszym, jak drugim wałcem.

Wałce mogą być z metalowych rurek, z buteleczek z tworzywa sztucznego (po lekarstwach), z drewna lub ze sklejonych wielowarstwowo pasków papieru.

Na powierzchni wałców nakleimy biały karton z wypisanymi na nim tuszem cyframi, nazwami dni i miesięcy (rys. 7).

Sporządzając wałce należy dopilnować, aby otwory na osie wywiercone były centrycznie, gdyż w przeciwnym razie wałce nie będą mogły swobodnie obracać się w obudowie.

Między wałcami zastosowano przedkładki dystansowe utrzymujące wałce w stałej od siebie odległości i zmniejsza-

jące tarcie występujące między sąsiednimi płaszczyznami; chodzi o to, aby przy przekręcaniu pierwszego wałka nie obracał się wskutek tarcia drugi wałek.

Podstawka kalendarza stojącego może być wykonana z odpowiednio obrabianej deseczki, sklejki lub z blachy wygiętej w kształcie ceownika.

Jako pokrętła dla wałka drugiego i trzeciego można wykorzystać odpowiednie przystosowane nakrętki od tub z pastą do zębów lub zakrętki od małych, dekoracyjnych buteleczek.

Do klejenia elementów, w zależności od klejanego materiału, można użyć kleju kazeinowego (do klejenia sklejki, płyty pilśniowej, taktury i kartonu) lub kleju uniwersalnego, względnie żywicznego, do materiałów innych niż te, które były wymienione.

(j.b.)